

Gazeta este de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, F6'i'a, candu concedu ajat6'riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/8 galbini mon. sunat6'ria.

Anulu XXXIX.

Se pronomera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 91.

Braslovu 3 Decembre 21 Novembre

1876.

Discursulu

dlui deputatu nationale GEORGIU POPU tienutu in siedinti'a din 24 Novembre an. c. a camerei deputatiloru Ungariei.

Onorable camera! Nu voiescu a me estinde asupra vorbirei de eri a d. ministru de finantie, atatu de lunga, ce a duratu 2 ore si diumetate, pentru ca argumentele pronunciate in acea vorbire am avutu ocaziune ale audí acuma a cincea 6'ra, si anume pe tempulu, candu d. ministru erá referintele comisiunei finantiarie; a d6'u'a 6'ra le audu din gur'a d-sale cá ministru de finantie, ci me marginescu numai a face unele observatiuni la afirmatiunea dlui ministru, ca guberniulu cata nisuintia si a datu pentru de a veni intru ajutoriu cetatianiloru, ce platescu contributiune; o facu acést'a fiindu convinsu, ca cestiunea mai alesu in tempulu presente este de mare insemnatate. Dlu ministru de finantie a disu adeca, „ca intru ce consta desvoltarea sorgintiloru de a poté platí contributiunea? Consta intru sprijinirea cetatianiloru, cari contribuescu darea, intru crearea mediul6'celoru trebuint6'ose pentru desvoltarea spirituale si materiale a acestor'a etc.“ Ei bine, acést'a recunoscu si eu. Ce inse a facutu guberniulu pentru ajungerea numitulu scopu? Eu asia sum convinsu, ca n'a facutu nemicu, ba a facutu chiaru contrariulu. Dlu ministru amintindu in vorbirea s'a urcarea contributiunei dice: „Acea, cari ne acusa, cumca numai prin urcarea contributiunei, si anume prin urcarea contributiunei directe am nisuitu a ameliorá starea finantiará, perdu din vedere, ca reulu este iminente si noi amu recursu dupa ajutoriu acolo, unde l'amu aflatu cu mai mare securitate“.

Se me erte d. ministru, dér' trebue se-i spunu, cum-ca prin enuntiatiunea citata d-s'a primesce sentinti'a atatu de pericul6'osa si de multu condemnata a jesuitiloru: „Scopulu sanctionéza mediul6'cele“.

Dlu ministru mai departe in vorbirea s'a ni da de scire, ca gubernulu in venitoriu are intentiunea a propune urcarea si a contributiunei indirecte. D-s'a precum se vede nu tiene comptu de acea impregiurare, ca contributiunea pana acuma apasa intru atata pe cetatiani, incatu urcarile mai departe ale dării, considerandu, ca consuma dejá capitalulu, ar' fi o crima contra bunastarii patriei. Eu din aceste motive si pentru ca guvernulu nu tinde a-si implini promisiunea data pentru imbunatatirea finantieloru tierii si pentru ca nu potu recunosce, ca mediul6'cele propuse de guvernulu, ar' ajutorá catu de pucinu sarcinei contributoriloru, ba din contra acele tindu la latirea proletarismulu; nu primescu proiectulu de lege prezentatu de guvernulu pentru bugetulu statului. Considerandu punctulu inaintatu si debaterile lungi, ce s'au facutu asupra obiectulu de sub discussiune, cu bunavointi'a on. camere voiescu numai pe scurtu a motivá votulu. Voiu face acést'a cu t6'ta francheti'a, pentru ca tienu la aci6'm'a; „Clara pacta, boni amici“.

Desbaterile de pana acuma, on. camera, s'au intorsu pe lunga d6'ue obiecte, mai vertosu pe lunga politic'a monarchiei. Si eu aflu acést'a f6'rté naturale, pentru ca ambele cestiuni atingu cele mai vitale interese ale statulu, atingu chiaru existenti'a tierii. Eu inse, on. camera, sum pré deplinu convinsu, ca numai asia potemu avé politica buna finantiará, si numai atunci potemu face buna politica esterna, déca inainte de t6'te vomu urmá o politica sanet6'sa interna.

Voiu ecsaminá cu permissiunea d-v6'stre déra politic'a guvernulu interna, si mai alesu politic'a, ce guberniulu actuale o urmasescu facia de romani, facia de aliantii cei mai naturali ai natiunei maghiare.

Nime, afara de dlu deputatu Ragályi, n'a aflatu cu cale nici a aminti macaru de acést'a politica, si d-s'a numai pe scurtu si in urmatoriulu modu o

atinse: „Vorbescu ceva si despre elementele eterogene, dér' nu voiescu a face multa explicatiune; voiescu numai a ve face atenti, ca aceste elemente voru veni odata la acelu cugetu, la carele a venitú asinulu lui Aesopu: „quid mea refert, cui ser-viam, clitellas dum portem meas“?

Atat'a si intru acestu modu a-ti binevoitu a ve pronunciá si a supr'a nationalitatiloru! Eu tienu chiaru contrariulu ce dice d. deputatu Ragályi. Eu aflu de trebuintiosu, cá se ne chiarificamu si in acést'a cestiune catu mai pe largu. Eu deci cu permissiunea on. camere, me voiu pronunciá si in acést'a privintia, si inainte de t6'te, voiundu a ecsaminá politic'a interna a guberniulu, voiu reflectá prim'a data la politic'a de instructiune.

Sum de acea convingere si credu, ca d-v6'stra inca consentiti cu mine, ca numai acelu cetatianu si poté apará patri'a, carele a ajunsu la unu gradu 6're-care de scientia si cultura. Ei bine, se vedemu, ce a facutu guvernulu in acést'a privintia? Articiili de lege 38 si 44 din anulu 1868 impunu guvernulu datoriinta espressa, cá se se ingrijasca de infintiarea si sustinerea institutelor de invetiamentu in nr. satisfactoriu si pentru nationalitatile nemaghiare. Dupa cum sciu eu si precum sciti si d-v6'stra guvernulu n'a facutu nimica pentru numitulu scopu, nu numai, dér' guvernulu n'are nici macaru intentiunea de a face pe venitoriu ceva.

Si écca cum nu. D6'uedieci de preparandie suntu sustienute prin statu, cu limb'a de propunere exclusive maghiara. Eu asiú aflá cu scopu, ca in tienuturile locuite de romani, precum la preparandiele din Dev'a, Aradu, Sighetu, Zelau se se tiena cursu paralelu si in limb'a romana. Si ce s'a intemplatú? Se au tienutu prelectiuni si in limb'a romana, guvernulu inse a sistatu acést'a si unu membru alu comisiunei finantiarie se a pronuntyatu mai in dilele trecute, ca elu nu va votá nici unu cruceriu pentru acea preparandia, pentru ca este unu cuibu periculosu. Si ce este acelu periclu? Acea, ca unu professoru a avutu temeritatea a propune studentiloru, cari in maioritare preponderante suntu romani, si in limb'a romana, si dlu ministru alu cultelorú in locu cá se fia defendatu acelu institutu si pre acelu professoru, a promisú, ca va face elu ordine prin o dispositiune ministeriala.

Déca voimu a fi justí, ar' debui se luamu in consideratiune, ca noi romanii contribuimu statulu cu sangele si averea n6'stra, si prin urmare pretindemu cu totu dreptulu, cá statulu se se ingrijéscá de mediul6'cele n6'stre culturali.

S'a intemplatú mai departe la universitatea din Clusiu, ca professorulu pentru limb'a si literatur'a romana si a propusu studiulu eleviloru romani in limb'a lorú materna, acelu professoru fú atacatu de press'a maghiara din Transilvania, fú denunciatu guvernulu si i fú periclitatu chiaru postulu. Si pentru cá se illustrezu lucrulu s'a mai intemplatú chiaru din partea acestei on. camere, ca dela unu institutu romanu, dela gimnasiulu din Brasiovu, s'a detrasu adiutoriulu de 4000 fl., unu adiutoriu, carele si guvernulu absolutisticu i l'a datu. Aceste t6'te suntú edusuri ale situatiunei de astadi; si se vedu a fi urmate f6'rté sistematice, ca-ci la ministeriulu cultelorú nu suntemu representati nici macaru prin unu bietu adjunctu de conceptistu onorariu.

Trecu la justitia. Cu ocaziunea organisarii tribunaleloru s'au denumitu dintre romani, conformu prescriptelorú legii, unu numeru 6're-care de judecatori si presiedenti. S'au asiediatu si unele tribunale in locurile romanesci. Si ce s'a intemplatú? La reductiuni t6'te tribunalele asiediate intre romani s'au cassatu, presiedentii si judecatori romani mare parte fura pensati in etatea lorú cea mai activa; cei pucini remasi fura resfrati prin t6'ta lumea cá jidovii dupa respirea Ierusalimulu; ér' in loculu lorú fura denumiti maghiari, cari nu pricepu limb'a

poporulu si cari prin dragomani (tolmács), in lips'a acestor'a cu intrevenirea haiduciloru administrédia justiti'a!

Este lucru evidentu dl6'ru, ca t6'te aceste se facu numai in detrimentulu justitiiei. Cu durere trebue se marturisescu — si acést'a o facu cu t6'ta francheti'a — cumca pentru noi starea de astadi este identica cu cea de sub absolutismulu nemtiescu, candu judecatoriulu nemtiescu, si facia de d-v6'stra dicea catra Amsdinerulu seu: „Was sagt er“? Apoi pentru noi e totu un'a ori intréba judecatoriulu de Amsdieneru „Was sagt er“? ori intréba de haiducu „mit mond“? (contradicéti din mai multe parti). Me rogu de ertare, eu aflu asemenarea f6'rté potrivita. Precum diseiu, cei mai multi judecatori s'au pensionatu, s'au asiediatu intr'o stare f6'rté acomodata pentru de a poté meditá asupra sortii meritelorú castigatú cu servitiile de cortesire. „Der Mohr hat seine Schuldigkeit gethan, der Mohr kann gehen“. Numai catu multi judecatori au ajunsu in acést'a stare fara a o fi meritatu.

Ce s'a intemplatú cu posturile devenite in vacantia prin m6'rté? Acele posturi nu s'au inlocuitu éra si cu romani. Fericitulu Em. Gozsdu, Br. Popu, Alduleanu, Serbu, Mihali si altora n'au mai urmatu romani ci maghiari. Écca cum stamu astadi: Intre d6'uedieci judecatori la cassatiune avemu unu singuru jude romanu (Intrerumperi: e de ajunsu acél'a.) Borlea reflecta. (Ba e pré multu, alungatulu si pre acél'a!) Intre 50 la inalt'a curte avemu 2, intre 148 judecatori la ambele table regesci avemu 7 insi. Mai avemu la tribunale 2 presiedenti; unulu este intre secui, celalaltu pe puste Ungariei in orasiulu Kárczag. Acolo potu face f6'rté mari servitiu poporulu romanu si intereselorú justitiiei cu cunoscentiile limbei romane. (Strigari din mai multe parti: f6'rté bine.) Dv6'stra diceti, ca asia e bine, eu sustienu contrariulu.

In fine voiu reveni la politic'a interna. Déca dlu ministru de interne si a propusu a sc6'te pe romani din t6'te carierile publice, atunci d-s'a intru adeveru si-a ajunsu scopulu; ca-ci déca privescu in partea acést'a a camerei abiea afla 2—3 deputati nationali. Ceilalti si intre acesti'a acelu deputatu a fostu necessitatu a-si parasí loculu, carele e chiamatu a avé rolu conducatoriu intre noi, si prin capacitatea si talentulu seu a lucrá mai multu pentru impacarea natiunei romane cu cea maghiara pre bazele deplinei egalitati, dicu si acestu barbatu a fostu necessitatu se-si depuna mandatulu cu acea dechiaratiune catra alegatorii sei: ca aici in acestu parlamentu nu-i mai este posibilu a-i representá cu conscientiositate. (Intrerumperi: cine e acél'a? Borlea striga: Alexandru Mocioni.) A fostu aici si unu altu barbatu, carele fú espusu la insulte continue, numai pentru ca a enumeratu suferintiile natiunei sale si n'a sprijinitu tendinti'a nemorale a guvernulu.

Ve potu inse afidá, ca d-v6'stra sunteti in mare retacire de acelu barbatu, ca-ci eu ei cunoscu indemnulú lui patrioticu si intentiunile sale salutari pentru poporulu romanu si patri'a comuna. Acestu barbatu cu t6'ta puterea guvernulu si mediul6'cele nemorali inca fú impededatu a intrá in acestu parlamentu. Si pona candu se scotu astfelu de romani activi din parlamentu, de alta parte guvernulu prin lege se nisuiése a constringe pre pas-sivistiile din Transilvania, cá se intre in parlamentu.

In municipia inca s'a ajunsu scopulu pre deplinu alu ministruulu de interne, cu esecutarea si aplicarea conscientiosá a renumitei legi poreclita in t6'ta Europ'a de cea mai liberala, adusa pentru egalea indreptatire a nationalitatiloru nemaghiare, aplicandu espressionea fatale acesteia: „a lebet6'sé-gig“! (pe catu se poté); pentru ca in t6'ta tier'a nu avemu macaru unu comite supremu ro-

manu (strigari: déra Manu ce-i?) Manu nu voiesce se fia privitu de romanu) neci macaru unu vice-comite romanu, desi precum se vede ar' fi lipsa, ca-ce ministrulu de interne este necessitatu a dá si cate 2 comitate curatu romane pre man'a unui comite maghiar, care apoi funcionédia intr'unu comitatu cá comite supremu, in altulu cá commissariu regescu; desi dlu ministru de interne credu ca s'a potutu desinghe, ca atatu in acestu parlamentu, catu si afara prin tóta tiér'a noi romanii avemu destui barbati probati, inteligenti si capaci pentru de a implini cu demnitate aceste oficiuri; dintre care unor'a, cari se afla in acésta casa, din parte-mi li imputu un'a, ca pre langa acésta procedura a guvernului ei totusi (!) mai comorédia la spatele ministrului, ajutandu-lu cu votulu loru in guvernarea s'a fatala.

Officiantii subalterni din comitate si acesti'a neinsemnati la numeru, numai ei sunt in stare a spune, ca cata abnegatiune potu a mai esiste si la cate secature sunt ecspusi.

Trecu acuma pentru a caracterisá pucinu situatiunea romanilor din Transilvani'a, condemnatu la passivitate absoluta. Eu am observatu unele simptome din Transilvani'a, cumcá adeca romanii ar' parasí passivitatea, déca nu ar' fi impediti prin censulu feudale electoralu din 1848, carele, precumu se exprimase secretariulu de statu baronulu Gabrielu Kemény, care in presente conduce destinele Transilvaniei, este indreptatu directu contra romanilor. Acestu censu face imposibile participarea romanilor la legislatiune, nepotendu fi reprezentati, dupa cumu pretinde ecuitatea si dreptatea; ci abstienendu-se cu totul, marea majoritate a Transilvaniei astadi este reprezentata prin mandate castigate pre calea demoralisatiunii si a coruptiunii.

Dlu ministru de interne prin proiectulu seu devenitu lege pentru arondarea municipaloru i a suvenitu a nimici cu totul unele comitate, in cari romanii formau majoritatea locuitorilor. Astfelu dlu ministru de interne, déca a avutu intentiunea de esterminearea romanilor din viéti'a publica de statu si a ajunsu pre deplinu scopulu cu carele d-s'a póte fi multiamitu, este inse alta intrebare déca si respectivii sunt multiamiti, déca tóte aceste s'au facutu in interessulu tierii? Recomendu dlui ministru se mediteie asupra acestei teme si se-si liniscésca consciéti'a, déca este capace pentru acésta.

Resumandu cele dise, vinu la conclusiunea, ca politic'a interna a guvernului este fórte rea si gre-sita si mai alesu pentru noi romanii sugrumatória; prin urmare me sentiescu indreptatitu a declará aici in parlamentu — precum au dechiaratu acésta deputatii negementi — precum au dechiaratu acésta: déca totu astfelu se va urmá si pe viitorin, atunci noi suntemu condamnati a portá numai sarcinele statului maghiaru precum din colo de Laitha, cei ce nu apartieniu nemtiloru sunt osinditi a portá sarcinele germanilor (sgomotu) astfelu; dloru, nu ve mirati déca astadi maghiarii n'au pe nime aliatu in tóta Europ'a.

Romani'a, care prin situatiunea ei geografica si etnografica ar' fi unic'a aliata a Ungariei, déca nu me insielu, si judecandu dupa semnele de din afara, este necessitata a se aruncá in braciele inimicului comunu. Pre acésta cale Romani'a -si póte asigurá pre unu tempu óre-care viéti'a; dér' se vi insemnati bine dloru, ca dupa caderea si nimicirea Romaniei rondulu vine la noi, romanii si maghiarii precum sum convinsu in profundulu animei mele au aceleasi interese comune si prin urmare sunt avisati la spriginire reciproca. Déca ei nu voru cunósce aceste interese comune de timpuriu, atunci numai póte fi scapare pentru ei in mediulocu valurilor panslavistice si pangermane, ce ne amenintia pe toti. (Josifu Madarász intrerumpe dicundu: „Nu sta lucrulu asia“) mi se raspunde, ca lucrulu nu sta asia, eu asiu dori fórte tare cá se fia altmintrea.

On. camera! inainte de ce asiu terminá cuventarea mea mi iéu libertate a indreptá a rogare sincera — nu catra guvern, ca-ci n'am incredere in elu — ci catra onorat'a camera si natiunea maghiara. Politic'a de maghiarisare se urmédia de multu tempu, de 60 de ani ca mai mult ori cu mai pucinz tenacitate; de 16 ani inse, cu tóta forti'a, prin tóte mediulócele, acestui scopu se sacrificá totu ce avemu.

Si, dloru! óre ce este rezultatulu? Nimic'a. Noi romanii, on. camera, moscenimu acestu pamentu de 2000 de ani, si precum atunci asia si astadi

suntemu totu romani!! Purcediendu din aceste ve rogu, faceti dreptate si nationalitatiloru nemaghiare; prin egalitate deplina si libertate adeverata ne potemu intari cu totii moralmente si materialmente. Numai astfelu vomu poté solidari persiste la ori-ce periclu, care ar' tinde sugrumarea libertatiloru si a patriei nostre.

Astadi inse tóte se urmarescu din contra, dorintiva mea este numai dorintia, si pentru acestu motivu, neavendu incredere in guvern, eu dechiaru inca odata, ca nu primescu proiectulu prezentatu nici la desbatere speciale.

Brasiova. Novemare 1876.

Talmi-liberalismulu parlamentelu austro-ungurescu produce si absurditati, pe cumu lumea nu le-au mai vediutu.

Innaintu cu cateva luni unu chauvinistu maghiaru, se dice, ca a propusu, cá Generalulu Traianu Dod'a, alesu deputatu din partea unui cercu electoralu romanescu banatianu, se fia pusu in stare de acusa, pentru ca in cuventulu de alegere a vorbitu despre imperatu si nu despre regele maghiaru.

Mai deunadi generalulu de cavaleria si gubernatorele in Dalmati'a Baronulu Rodici fú denunciatu in parlamentulu cislaitanu de „omladinistu“ in sensu politicu, adeca de inimicu alu statului.

Pentru D-dieu in ce tempuri traimu! Ore o viatia intréga, oferita servitiului statului si tronului se nu fia de ajunsu a scuti pe cine-va de a semeni insulte? Vedemu ca nu. — Cumu ar' si poté altmintrea aceste clice documentá, ca numai din ei se pótu luá oficialii de statu, ca numai loru le compete promovérea la posturi de influétiu in hierarchi'a administrativa politica si militare, numai ei potu ministra justitia, numai ei ingrigi pentru visteri'a statului etc. etc.

Se temu, ca altfelu voru cadé dela lucrativ'a positiune, care si-au arogatu, si ca florile loru oratorice, lipsite de ori-ce idei reali pentru progressulu statului, voru scadá in pretiu.

Noi batrani si patiti, cumu suntemu, scimu, ca epitelele: dacoromanu si panslavistu instrumente ai cumarilei si alte de aceste nu sunt o inventiune noua a parlamentariloru din Bud'apest'a si Vien'a Ele represinta o sistema de calumniare vechia, aplicata la populatiunea slava si romana din Monarchi'a austriaca cu scopu, de ale impedeá progressulu din cultur'a genuina si de ale denega drepturile civice, cari le exercitédia maghiarii si germanii adeca: dreptulu de patria propria, si dreptulu de limb'a propria in afacerile publice administrative, apoi de a le poté dice: voi sunteti inculti, voi nu aveti barbati calificati, voi sunteti buni numai de sapa si de grápa, — ergo supremati'a de rasa din parte'a nóstra este naturala si justificata.

In nice un'a patura din societate acésta sistema draconica nu a produsu mai multe suferinti personali, si torture spirituali, ca in sfer'a functionariloru publici.

Cu tóte, ca functionarii publici romani si slavi si-au insusitu limbele afaceriloru publice domnitorie, unii adeca cea germana, alii cea maghiara, si cu tóte, ca ei lucra fia-care in sfer'a s'a in acele doue limbe cu sinceritate si credintia, totusi nu suntu scutiti de suspitiunea, ca suntu ori „omladinisti“ ori „daco-romani“.

Aici in Ungaria si Transilvani'a functionarii romani se tienu siguri de oficiale loru numai pana atunci, pana ce nice unuia din maghiari nui taie prin capu de a dori se ocupe elu loculu ocupatu de unu romanu.

Cumu sta lucrulu in Bucovin'a nu scimu. Scimu inse, ca Austria in un'a sutu ani — (dicemu cu regretu) — spre rusinea ei nu a fostu in stare ori nu a voitu a fórmá din elementele pamentene romane si ruthene unu aparatu administrativu genuinu déca nu spre altu scopu mai nobilu, macaru spre a-si agonisi in acea provinciora mica, sub orice giurstarti incapace de revolte ori tendentie centrifugali, — axperiintia: déca romanii administrati

de romani in limb'a propria, devinu mai infideli supusi, si mai rei patrioti, ori déca ei cu o atare administratiune facu mai pucine progresse in cultura. Acésta incercare s'ar fi potutu face chiaru si cu unu aparatu administrativu mixtu, silindu pe functionari a invetiá limb'a poporului si a se folosi de dens'a in emanatiunile oficióse.

In armat'a austriaca, ce e dreptu, romanii nu suntu asia multu suspitionati cá in functiunile civile, la care giurstarte contribuie póte multu promotiunile dupa „rangu“, — si escelentulu „esprit de corps“. — Numai in regiunile mai inalte, in cari pe langa cualificatiune pote jóca unu rol si consideratiuni de caste si politice, se strecura romani cá prin sit'a désa.

Pana ce aceste calumnie nu sau redicatu chiaru pe tribunalele parlamentelu, noi nu amu facutu vorba de ele, — le amu socotitu de niscai abursuri obscure, nascute si crescute de doctrinele guvernamentali a le tempuriloru absolutismului, si amu speratu, ca in tempulu constitutionale voru disparé. Cu atata ne-a fostu mai mare supriinderea candu amu vediutu acele absurditati in parlamentulu ungurescu repetindu-se in contra nóstra in modu incalificabilu si la tote ocasiunile binevenite. — In parlamentulu cislaitanu a trebuitu se fia dlu Baron Zschok organulu, prin care se audimu, ca si acolo existe totu acelu spiritulu ostilu in contra functionariloru publici de nationalitate slava si romana, cá in parlamentulu buda-pestanu.

Se nu incórde dd. parlamentaristi strun'a pretare, ca ne voru face sila a intrebá spre exemplu: Ce face „generalulu“ Klapka in Constantinopole? Cine a inspiratu manifestatiunile turcofile la mausoleulu lui Hagi Gül-Babá? Cine a fostu compromisu prin asia numitul „Gründungsschwindel“? De care „omladina“ se tiene Baronulu Ertl? si asia mai departe pana la ultim'a intrebare, care este:

Suntu parlamentele presente adeverata representatiune a tuturor poporaloru din Austro-Ung. ori nu?

— In camer'a Ungariei, siedinti'a din 24 Novembre, la continuarea desbaterei gen. asupra bugetului luá cuventulu d. deg. Georgiu Popu mustrandu pe regimu, ca pe tóte terenele viatii de statu lasa pe natiunea romana cu totulu nerespectata, dupa cum dovedesce discursulu dsale, pe carelu publicamu in frunte in totu cuprinsulu seu, fiendu ca credemu, ca neci unu romanu adeveratu nu va fi, care se nu'lu subscria cu ambe manele, cá pe unu eflucu alu suspineloru sale si cá pe celu mai curatu adeveru descoperitu cu franchetia romana in parlamentu. Onóre si stima meritata! — Ds'a finindu-si discursulu respinge si primirea bugetului cá consecintia a nedreptatiloru insirate si cu acestu discursu se inchia desbaterea generala asupra bugetului.

Min. presied. Colomanu Tizza reflectá la acestu discursu asia; Dintr'o parte se afirmá, ca regimulu si anumitu ministeriulu de interne prigonesce pe civii de limba straina in tiéra; mai incolo se dice, ca ar' fi tempulu, cá natiunea maghiara se parasésca politic'a maghiarisarii cu forti'a, ce o practica de atata tempu. Elu nu vre a refrunta neci intr'o parte neci intralt'a; istori'a si faptele cuprindu in sene cea mai buna refruntare; inse preste una astfelu de calumniare nemeritata a natiunei si a regimului n'am trebui se trecemu cu tacerea in legislatiunea tierii scl. —

Noi inca dicemu, ca nu; lege trebue facuta de perfecta egale indreptaire nationale politica; aceea pusa strictu in praxe ar' vindeca ranele cele usturatióse aie popóreloru confratine nationali si tóte ar' restitui fortitudinea corpului sanetosu.

Acum decurge desbaterea speciala a bugetului dupa paragrafi, la care ne vomu reintórcé.

— Dualismulu face multa dorere de capu in Cislaitani'a. Presiedintele camerei deputatiloru germani Rechtbauer fú chiamatu la Maiestate in 26 si intrebatu fiindu, déca intre ministeriu si par-

tit'a constitutionale se afla divergentie principiali, elu respunse, ca tóte calamitatile se tiermurescu la uniculu faptu, ca regimulu a facutu pactulu dualisticu cu Ungari'a fora cointielegere cu partit'a constitutionale. Imperatul observà, ca inca deputatiloru camerei nu li s'au propusu respectivulu proiectu; numai atunci, candu se va vedé, ca regimulu nu e in positiune a esí cu proiectulu primitu de maiortatea camerei, va face decisiunea.

— Cu banc'a dualisata inse se facu difficultatile totu mai acute, ca-ci respunsulu baneci nationali din Vien'a catra ambele regime prin note apasa tare in cumpan'a deochiarei statutului respectivu, care nu place baneci nationali. —

— Stadiulu cesiunei orientale. Cabinetele s'au invoitu intre sene in privint'a reformelor, ce se le dè celor 3 provincie insurgente, numai in forma se mai afla differentia intre Angli'a si Russi'a, pentru ca Angli'a vré cá se se pastreze neatinsu tractatulu de Parisu, ér' Russi'a tocma vre abolitiunea tractatului. In caus'a garantiei differenti'a intre aceste 2 cabinete nu e essentiala cu totulu, numai cestiunea modalitatii garantiei ar' poté aduce casus belli. Russi'a va occupatiune in tetita, Angli'a cu Pórt'a inse nu. Propunerile de midiulocire privescu la prelungirea occupatiunei, pana candu se voru introduce reformele, dér' intrebarea e, de care putere se se faca occupatiunea si ací e punctulu, la care si Angli'a s'ar' poté dechiará invoita cu occupatiunea.

Tocma se scrie, ca plenipotentele anglu pentru conferint'a poteriloru ar' avé missiunea a face, cá se etableze in Constantinopole unu vice-regatu anglu, si asia e lesne intielegerea intre impartitorii de pradi. — Atata e decisu, ca occupandu Russi'a Bulgari'a, Angli'a indata va occupa Constantinopolea.

Turci'a intre ciocanu si nacovala se pregatesce mereu de rebelu si la Siomla forméza pretoriulu generale alu puterei armate si indata ce va pasi Russi'a in Romani'a si ea va intra. In Varn'a are adunate mari deposite de arme si alimente.

Russi'a inca nu glumesce, ca dupa diariulu „Telegr. nou russescu“ s'au tramisu si tunuri si mitralese in numeru mare catra sudu si va avé, dice, aliatii pe romani cu 25,000, pe serbi cu 40 mii, pe muntenegreni cu 20,000 si pe Greci'a cu 45,000 fetiori, intre cari si planulu campaniei e gata. Numai in Petruburg si Moscavi'a i se subscrise unu imprumutu de preste 100 mil. ruble, si subscierile se continua. Apoi Russi'a e asecurata prin aliantia cu Germani'a, care déca nu va pasi si activa va pastra neutralitatea, ér' despre Austri'a dise si Ignatieff, ca si ea se va alatura negresitu la planele Russiei. Numai din cauzele regimului constitutionale, in urmarea de mari modificatiuni in administratiunea interna, va poté deveni facta publica acésta cointielegere. Orca ministeriulu -si va schimba parerile si -si va modifica sistemulu in caus'a orientale séu va face locu altuia“ dise Ignatieff si dis'a lui se crede.

Despre Romani'a scriu diariale straine, ca se scie acum determinatu, cumca s'au inchiatu demultu conventiuni cu Russi'a in privint'a trecerei trupelor ei prin Romani'a si se scie ér', ca s'au datu Romani'e spre dispusetiune insemnate midiu-lóce banesci spre a tiené armat'a romana pe petioru de bataia, a carei intretienere costa pe di 120,000 franci. De adreptulu n'avemu sciri mai positive, decatu ca facia cu poterile europene si tractatulu de Parisu Romani'a tiene inca la neutralitate pana va poté. —

Camer'a Romani'e trecundu in siedinti'a ordinaria alese ér' pe d. Rosetti de presiedinte; ér' senatulu pe Em. Sa metropolitulu de presied. DD. Cogalniceanu si Ioane Ghica cá vice-presiedenti, ambe corpuri -si tienu siedintiele regulatu.

„Le Memorial diplomatique“, dandu séma despre primirea agintelui Romani'e la Parisu de catra maresialulu, presiedinte alu Republicei, dice: „Relatiunile Franciei cu Romani'a n'au fostu

nici-o-data mai cordiale si mai amicale de catu suntu in momentul de facia. Acestu micu principatu, care a aretatu mai multa intieptiune de catu multe state mari, incepe acum a culege fructele lealei si prudintei séle politice. Tóte cabinetele ei dau sprijinulu loru si pres'a intréga da dreptate escelintei sale atitudine. Chiaru „Journal des Debats“, care atatu de multu timpu a nutritu in contra'i preventiuni injuste, le-a parasitu. Dilele aceste, reluandu intr'unu articulu fórté insemnatu o tesa, pe care amu sustienutu-o noi cei d'antai si singuri multu timpu, (R.) a aretatu ca guvernulu romanu a urmatu o linia de purtare neimputabile si ca prin acést'a a meritatu pe dreptate consideratiunea de care se bucura si concursulu simpatiecu ce sollicita dela puteri.“

Totu „Memorial diplomatique“ anuncia, ca dlónu Ghika, vice-presiedintele Senatului care fusese insarcinatu de guvernulu c'o misiune speciale in Angli'a, a sositu la Parisu. D. Ghika si-a terminatu misiunea cu fericire. A vedutu pe lordulu Derby precum si pe toti barbatii politici insemnati din Marea-Britania si-a sciutu se le inspire interesu pentru principiulu neutralitatii Romani'e, care va fi dusu inaintea conferintiei.

D. I. Ghica a suptscrisu asemenea cu guvernulu anglésu o declaratiune analoga cu cea suptscrisa de d. Rosetti la Parisu, declaratiune care tiene loculu unui tratatu de comerciulu provisoriu cu Romani'a.

Domnule Redactoru!

Ve rogu se aveti bunatate a da locu in preapretiuít'a fóia ce redigeti urmatórieloru sire:

Unu domnu literatu romanu „Titianu de lunga Muresiu“ s'a aflatu pe temeulu interessulu comunu indemnatu, sub titlulu: „Fundatiunea Siolutiana“ in articulu seu publicatu in n-rii 83, 85, 86 si 87 ai „Gazetei Transilvaniei“ a intreprinde una apriga critica asupra procederei senatului fundatiunalu compusu din membri laici si eclesiastici, si anume a demonstra, ca acelu conclusu alu senatului, prin care s'a statoritu cumpararea unui dominiu, séu banu imobile pe sam'a fundatiunei Siolutiane ar' fi fórté gresitu, si ar' aduce mare dauna acelei fundatiuni.

Noi cativa dintre membrii laici ai acelu senatu de si recunóscemu ponderositatea multoru motive ale d. Titianu, totusi am avé si noi unele alte grave motive de a reflecta si de a oppune asserterelu invinútorie si desaprobátorie aceluia-si dnu — si déca nu facemu, adeca nu voimu a ne demitte in meritulu lucrului, caus'a e, ca dupa parerea nóstra desbaterea obiectului nice de cum nu are locu in publicitate; — pentru ce nu? i-amu spune d. Titianu de amu avé fericirea de alu cunósce, inse neavendu o, si nesciindu, ca domni'a sa se tiene de confessiunea gr. cath. au ba? — nu ne remane alt'a, decatu se'i damu in casulu afirmatiyu eruditulu domnu, autorelui acelu articulu interessantu, amicabilulu nostru consiliu: Se aiba bunatatea séu a ne face nóue cunoscutu adeveratulu seu nune si caracteru, cá se fimu in stare a esopera la Excelentissimulu domnu metropolitulu invitarea Domniei Sale la procsim'a siedintia a Senatului séu a Directoriului — séu se se insintue domni'a s'a însusi spre acelu scopu la Excellentia S'a cá la presiedintele senatului — in care va avé loculu potrivitu desbaterea obiectului delicatu.

Cativa dintre membrii senatului.

Interpelatiunea de Mercuri'a trecuta 3/11

a deputatului nationale SIGISMUNDU BORLEA, catra dlu ministru de interne:

„1. Are dlu ministru de Interne conosciintia despre aceea, cá in adunarea generale din 28 Sept. a. c. a comitatului Uniadórei fisculu comitatense a reconoscutu in faci'a adunarei, cumca naiute de ast'a cu mai multi ani pretorele din Iliea adunandu dela poporu 837 fl. bani relutiionali pentru spitalu si pentru lucrulu publicu, i-a tramisu vice-comitelui Szereday din Uniadóra, carele a primitu acésta suma dimpreuna cu aratarea oficiósa, dar nu a transpus'o la destinatiune, si astufeliu acésta suma a disparutu din manile vice-comitelui, séu mai bine disu a defraudat'o; ér' apoi provocatu fiindu dlu

vice-comite a plati sum'a defraudata, a respunsu cá nu o va plati, ca-ci elu a predat'o asiá brevi manu, cassariului, care intr'aceea reposase; si fiindu cá nu si-a potutu dovedi afirmatiunea cu recerutele date oficióse, ér' cassariulu mortu nu s'a potutu trage la respundere, dlu vice-comite Szereday prin fisculu comitatense s'a inactionatu la tribunalulu din Déva pentru acésta defraudare pe cale civile ordinaria?

Si déca are dlu ministru de interne conosciintia despre acést'a, ce poté fi caus'a de n'a dispusu pana acuma ca pe langa suspinderea din oficiu a unui astu-feliu de vice-comite, se se faca in contra'i cercetarea sistematica si densulu pre cale administrativa se fia tienutu a desdauná acea suma defraudata de 837 fl. v. a.?

2. Déca dlu min. n'are conosciintia, apoi este dsa plecatu a-si cascigá conosciintia si a dispune, cá se se faca in contra' dlui Szereday pe langa suspinderea din oficiu cercetare regulata si se se incasseze fara amenare banii defraudati de 837 fl. ce sunt meniti pentru scopuri comune? —

Acést'a interpelatiune dlu Borlea dupa notariile protocolului stenografice a motivat'o cu — urmatóri'a cuventare:

Onorata Casa! Este invederatu, cumca in tier'a nostra de unii ani incóce, intru atat'a s'a latitu demoralisatiunea si coruptiunea, incatu publiculu nu mai trasare de nimic'a, nici macar de cele mai urite cause criminali. Ce poté fi caus'a si cine sunt causantii acestei aparitiuni, — asiá credu ca a scrutá nu apartiene aici. Cu tóte inse in Uniadora a causatu scandalu mare, despre care mai pretotindeni s'a vorbitu, státu prin cancelarii si la locuri publice, pe strade si naintea farmatiei, catu chiaru si in adunarea comitatense povestindu-se ca s'a defraudatu séu furatu, — nu sciu cum e mai bine disu ungresce, — o suma mare de bani de catra oficiali. (Ilaritate generale.) Ba se vorbiá in publicu si despre aceea, ca domnii respectivi, cá se scape de rusine, au facutu o propunere cátra dlu ministru de interne, cumca din banii furati voru crea unu fondu, care se pórté numele lui Francisu Deák (Ilaritate mare.) Credu, ca dlu ministru de interne va poté dá in acést'a privintia deslucire mai lamurita, de óra-ce se vorbiá, cumca in acést'a privintia i s'ar' fi scrisu, pentru d'a se lamuri caus'a si d'a se restitui increderea perduta facia de oficialii gremiali! Unu membru alu comitetului comitatense a indreptatu in privint'a acést'a o interpelatiune in adunarea din 28 Sept. a. c. catra vice comite, acést'a iuse s'a retrasu langa cuptoria si a tacutu, ér' comitele supremu a incercat'o cu — cá mi téca cá mi punga, pana ce unu altu membru alu comitetului, omu ce posiede de si nu mare putere, dér' auctoritate inaintea corpului oficialu, nu-lu impintená; ca se respunda ceva, orice numai sé ese din imala! Prin acést'a incuragiatu apoi se scolá fisculu comitatense si marturisi in faci'a adunarei, ca este adeveratu, cumca nainte de ast'a cu cáti-va ani pretorele de Iliea a tramisu sum'a de 837 fl. pe langa reportu oficiale vice-comitelui din Uniadora unui asi'a numitu Szereday, carele a primitu si banii si reportulu. Reportulu essiste si adi, dér' banii s'au perdutu séu mai bine disu s'au defraudatu. si caus'a ast'a s'a totu treganatu cu anii, pana ce spre noroculu vice-comitelui in acestu restimpu mori percep. comitatensu, ér' Szereday pretinse, ca elu, dupa daten'a vechia, a predatu banii asiá brevi manu perceptorelui repausatu, astu-feliu refusandu a pune la locu sum'a defraudata, macaru ca despre predare n'are documente oficióse! Provocatu fiindu Szereday a plati bani defraudati prin sminta, repette, ca elu nu platesce. Trebuie sé scimu cá ast'a nu e vr'o suma mare, inse in aceea lume plina de ilustrati precum e comitatulu Uniadórei, unde ehlar si calciunariulu e „ilustrissimu“ ea, acea suma, e cu multu mai mare de catu la noi. Destulu ca dlu vice-comite Szereday nu platesce; ca-ci — nue vin'a lui ca perceptorele a moritu; de ce acela a moritu, fara a-i dá cuitanti'a?! (Ilaritate.) La acésta apoi fisculu n'a sciutu face alta, decatu a-lu inprocesuá pe cale civila la tribunalulu din Déva.

Onorata casa! Eu inca am statu in servitiu publicu de la 1850 pana in anulu trecut candu insu-mi mi dedui demissiunea; dér' astu-feliu de procedere n'am vedutu nici sub unu regimu si sistemulu, cá banii furati de unu oficialu se se caute prin procesu civilu si cá unu astu-feliu de oficialu se remanea si mai departe in postulu seu! O astu-feliu de procedere nu poté fi nici corpului oficialu spre onore nici regimului tierii spre glória. Deci

eu cerendu in asta privintia dela dlu ministru de interne lamurire, speru cá va binevoi a-mi raspunde, si nu va urma esemplului predecesorilor sei, cari nu mi-au respunsu chiaru nici pana adi la interpelatiunea facuta de 8—10 ani."

Societatea geografica romana. (Urmare).

La a dóu'a adunare a societatii geografice, dupa citirea si aprobarea sumariului siedintii precedente, s'a deschis discuti'a asupra propunerii dlui professore Stefanescu, asupra midiulóceloru celoru mai practice pentru facerea unei charti geologice a Romaniei.

D. Stefanu St. Sihlénu sustiene in principiu ideea dlui Stefanescu de a se face acésta lucrare prin propriile nóstre midiulóce; dér' ds'a, in consideratia, ca in sinulu Societatii academice este o sectiune sciintifica, care se ocupa asemenea a gasi midiulócele cele mai practice pentru a ajunge se avemu o charta geologica, si in consideratia, ca Societatea academica a si publicatu nesce premiuri de 5000 lei si de 2000 lei pentru chart'a geologica a dóue judetie muntóse, propune cá Societatea geografica romana se se puna in intielegere cu Societatea academica, spre a-si uní midiulócele de actiune si a ajunge astfelu la unu resultatu mai apropiatu.

D. Capitanu C. Bratianu sustiene a se face studiurile geologice in tíera fara concursulu de geologi straini; d-s'a propune pentru acést'a a se intrebuintia toti barbatii tehnici in servitiulu statului, judecioloru séu comunelor, spre a se studie printr'insii fia-care judeciu in parte; aceste lucrari partiale s'ar' centralisá in urma la depositulu generalu de resbelu, unde s'ar' inflintia o comisiune ad hoc insarcinata a stringe, a coordoná tóte aceste materiale si a prelucrá cu densele chart'a geologica a tierii, spre a stimula si mai multu zelulu d-loru ingineri, medici si fisici departamentali. 1. D. capitanu Bratianu propune a se acorda acestoru domni premiuri banesci, ce s'ar' poté acorda de consiliile judeciene, comunale si chiaru de statu, si cu aceste midiulóce d-s'a crede, ca in pucinu tempu amu ajunge se avemu o charta geologica, de si nu perfecta, dér' celu pucinu, care ar' poté servi de base pentru alte studiuri geologice mai aprofundate si mai serióse.

D-nii George Sionu si Capitanu Capitanénu ceru a se amaná acésta cestiune spre a se poté studeé mai bine.

D. Stefanescu apoi explica unele passage din propunerea d-sale, ce paru a fi fostu reu intielese de unii din d-nii membri.

Discuti'a inchidenduse, se supune adunarii urmatori'a propunere:

"Adunarea generale a Societatii geografice romane, ascultandu propunerea facuta de d. Gr. Stefanescu asupra midiulóceloru celoru mai nemerite pentru a poté avé o charta geologica a tierii pe catu se va poté mai exacta;

"Ascultandu desvoltarea ce s'a datu acestei idei de d. Stefanu St. Sihlénu;

"Ascultandu propunerea facuta in acésta privintia de d. capitanu C. Bratianu, si in urm'a discussiunii urmate, decide:

1. "Se se numésca din sinulu Societatii geografice romane o comisiune de patru membri, cari se se puna in intielegere cu sectiunea de sciintie naturale a Societatii academice si cu depositulu centralu de resbelu si se pregatésca in impreuna intielegere unu proiectu in acestu sensu.

2. "Comisiunea Societatii geografice romane se se compuna din: d. professore Gr. Stefanescu, d. professore Cobălcescu, d. capitanu C. Bratianu, d. ingineru de mine C. Botea.

3. "Acésta comisiune se va pune imediatu in comunicare cu Societatea academica (sectiunea sciintieloru naturale) si cu depositulu centralu de resbelu si va presintá proiectulu seu in viitóri'a adunare generale a Societatii geografice din Ianuariu 1877, candu se va decide totu-odata si asupra midiulóceloru banesci ce se voru poté pune la dispositiunea acestei comisiuni."

Acésta propunere punendu-se la votu se primescu in unanimitate.

Mari'a S'a Domnitorulu binevoiesce a acorda cuventulu dlui ingineru Botea, care -si propune a intretiené adunarea despre combustibilulu dela Bahna, (judeciulu Mehedinti). D-s'a aréta, ca asupra acestei materii, d. professore Stefanescu a presintatu unu memoriu in adunarea societatii din Februariu trecut, ca d. Stefanescu a avutu atunci in vedere numai partea teoretica si ca d-s'a -si propune acum a tratá acésta cestiune din punctulu de vedere practic.

D. ingineru Botea aréta, ca d-s'a a studeatu gisementele de combustibilulu dela Bahn'a atatu in teoria catu si mai alesu in practica, ca a supusu acestu combustibilulu la analizele chimice a doui profesori insemnati dela Parisu si ca asemenea analize s'au facutu atatu in laboratoriu dela Oraviti'a catu si in celu dela Bucuresci de catra d. Dr. Bernhardt; ca in fine resultatulu acestoru analize a fostu favorabile combustibilulu nostru si ca in comparatiune cu celu dela Oraviti'a elu presinta in midiulocia proportiunea de 75 la suta, adeca, ca poterea combustibile a gisementelor dela Bahn'a este cu 25 la suta inferióra celoru dela Oraviti'a séu ca trebuie 75 chilograme carbuni de Oraviti'a, pe candu trebuie 100 chilograme carbuni dela Bahn'a. — D. Botea mai aréta, ca a facutu incercari practice intrebuintiandu acestu materialu pe lini'a Severinu-Craiova si pe lini'a Bucuresci-Giurgiu, atatu pentru trenurile de marfa catu si pentru cele de mare viteza si ca resultatulu a fostu aprópe acelasi, inferioritatea carbunilor dela Bahn'a venindu mai alesu de acolo, ca ei se reducu lesne in faramituri mici, ceea ce face, ca mare parte dintr'insii se perdu pe cosulu locomotiveloru séu cadu in rezervoriulu de cenusia, inconvenientu peste care se póte lesne trece prin transformarea lui in brichete.

D. Botea, trecundu apoi la essaminarea intregulu basinu dela Bahn'a, a arétatu ca in urm'a sondagelor facute, de si cu midiulóce fórté restrinse, d-s'a a parvenitu a evalua cu aproximatiune catimea carbunilor ce coprinde acestu basinu, evaluatiunea d-s'ale fiindu negresitu mai pe josu de cea adeverata ce s'ar' poté obtiené prin unu studiu mai aprofundatu la faci'a locului; dupa studiile dlui Botea, basinu dela Bahn'a are 1017 m. lungime, pe o largime media de 160 m. si avendu o adancime media de 6 m. 97, ceea ce ar' da unu volume de 703—764 m. cubici de carbuni séu o cantitate de 456—844 tone de carbuni, ceea ce, evaluatu cu precieulu ce s'ar' poté platí, acestu materialu presinta unu capitalu de aprópe 12 milióne franci.

Catimea acestui combustibilulu, cu tóte cautarile insuficiente ce s'au facutu, ar' poté totusi se alimenteze singuru lini'a Severinu-Craiova in tempu de 36 ani.

D. Botea a sustienutu memoriulu d-s'ale cu esiantilóne estrase din acestu basinu alu Bahnei.

Conferinti'a dlui ingineru Botea a fostu ascultata c'unu viu interessu atatu de societate catu si de publiculu ce era adunatu in tribune. — Mari'a S'a a felicitatu pe d. Botea de acestu studiu si a essaminatu in persóna probele de carbuni aduse dela Bahn'a in comparatia cu cele dela Oraviti'a.

Mari'a S'a Domnitorulu a redicatu siedinti'a la 11 óre sér'a, anuciandu pe cea viitória pentru 26 Octobré, la 8 óre sér'a.

Depesi telegrafice.

Versailles, 26 Nov. (Siedinti'a camerii.) Deputatulu Keller (catholicu) protestéza in modu energicu in contra doctrineloru inaintate de principele Napoleonu. Dréolle (bonapartistu) imputa lui Keller, ca ar' calumniá imperiulu. Acésta dá locu la unu incidentu violentu. Mai multi bonapartisti suntu provocati la ordine. Gambetta, desemnandu cuvintele lui Keller cá o calumnia, dice ca s'a uitatu decretulu de depunere de pe tron. Tristian Lambert se scóla cu strigarea: "Traiésca imperatulu!" In urm'a acesteia se votéza o admonere pentru densulu. In fine se alege o comisiune pentru esaminarea proiectulu guvernului inaintatu eri. Marea maioritate a acesteia este in contra proiectulu.

(Siedinti'a senatului.) Procuratorulu generalu Renouard (republicanu moderatu) este alesu senatoru pe viatia.

Rom'a, 26 Nov. Escadr'a russésca a paraitu Neapolea; destinatiunea ei nu e cunoscuta. Corvet'a russésca Askold a pornitu dela Spezzia spre Genov'a.

Petersburg, 26 Nov. La subscriptiunea din 18 Novembre pentru a patr'a emitere de 100 milióne ruble in bilete de banca a cincí procente, sum'a a fostu subscrisa tóta numai Petersburg si Moscva.

Cracovi'a, 26 Nov. Diariulu „Czas“ dice: Dupa ce incercarile guvernatorulu Varsioviei de a induplecá pe polonezi la o adresa catra Tiaru a fostu in vanu, primariulu Varsioviei generalulu Staynkienicz a citatu dilele aceste o suma de cetatiani la densulu, si prin insistari si amenintari 'i-a induplecatu la subsemnarea unei adrese, unde se dice: „Si noi polonesii impartasimu simtiemintele Tiarului si dorimu se ne contopimu cu slavismulu unitu“.

Petersburg, 29 Nov. Ignatieff a primitu instructiunea, cá, déca Turci'a va refusa ocupatiunea cá midiulocu la populu de garantia pentru reforme, se parasésca sal'a conferintiei si se intrumpa relatiunile cu Pórt'a.

Mai nou.

Una depesia tel. in „Tageblatt“ cu datu Vien'a 30 Nov. contine, ca „Deutsche Zeitung“ repórta asia: Occupatiunea parcellaria a territoriulu turcescu prin Austria (Bosnia) si Russi'a (Bulgaria) e afara de tóta indoie'l'a. Anglia dechiara orce ocupatiune de vatamare flagranta a garantatei intregitati a Turciei.

Vien'a 1 Dec. Crisea ministeriale e acuta. Ministeriulu Auersperg si a datu demissinea la imperatulu.

Preturile piacei

in 1 Decembre 1876.

Mesura	Speciea fructelor	Pretulu		
		fl.	cr.	
Heclo	Granu	fruntea	8	50
		midulociu	8	10
	Mestecatu	de diosu	7	60
		. . . . .	6	55
	Secara	fromósa	5	—
		de midiulocu	4	90
	Ordiulu	frumosu	3	70
		de midiulocu	3	60
	Ovesulu	frumosu	2	40
		de midiulocu	2	30
	Porumbulu	. . . . .	4	20
	Meiu	. . . . .	4	30
	Hrisca	. . . . .	—	—
	Mazerea	. . . . .	6	60
Lintea	. . . . .	9	—	
Faseolea	. . . . .	4	40	
Sementia de inu	. . . . .	11	50	
Cartofi	. . . . .	2	60	
1 Chilo	Carne de vita	—	34	
	„ de rimatoriu	—	44	
100 Chilo	„ de herbece	—	20	
	Seu de vita prospetu	36	—	

Cursurile

la bursa in 1 Decembre 1876 stá asia:

Galbini imperatesci	—	6 fl. 01	cr. v. a.
Napoleoni	—	10 „ 06	„ „
Augsburg	—	115 „ —	„ „
Londonu	—	127 „ 25	„ „
Imprumutulu nationalu	—	66 „ 40	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	60 „ 35	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	73 „ 25	„ „
„ „ temesiane	—	71 „ 75	„ „
„ „ transilvane	—	73 „ —	„ „
„ „ croato-slav.	—	75 „ —	„ „
Actiunile bancei	—	821 „ —	„ „
„ creditulu	—	137 „ 40	„ „